

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Poissonův shlukový model

Autor: Tomáš Růžička

SHRnutí OBSAHU PRÁCE

Předložená práce se věnuje specifickému stochastickému modelu, který vychází z kótovaného Poissonova bodového procesu v čase, přičemž kóty jsou konečné kótované bodové procesy. Tento model má výstižnou interpretaci v oblasti neživotního pojištění. Body Poissonova procesu udávají časy vzniků jednotlivých pojistných událostí. Kóta příslušná jedné takové události je náhodně velký shluk výplat, které nastávají v různých časových okamžicích a mají různou výši. Hlavní pozornost je zaměřena na predikci počtů a výší budoucích výplat za pojistné události. Jsou podrobně odvozeny teoretické vzorce, aproximace a odhady pro případ Poissonova shlukového modelu. Kromě tohoto přístupu jsou pro srovnání stručně uvedené dvě často užívané metody (Mackův chain ladder a zobecněný lineární model). Všechny tři způsoby pro predikci škodních rezerv jsou pak použity na simulovaných i reálných datech.

CELKOVÉ HODNOCENÍ PRÁCE

Téma práce. Zadané téma je přiměřené magisterskému studiu na oboru *Finanční a pojistná matematika*. Vyžadovalo, aby se student s využitím literatury hlouběji seznámil se základy teorie bodových procesů. Bylo zpracováno v souladu se zadáním práce.

Vlastní příspěvek. Autor samostatně odvodil přesné vzorce pro predikci (tvrzení 2 a tvrzení 3) a vzhledem k jejich komplikovanosti navrhl jednodušší aproximaci vhodnější pro výpočty (tvrzení 4). Podobnou aproximaci využívá k určení střední čtvercové chyby. Ve zvolené simulační studii se ukazuje, že navržená aproximace funguje docela dobře. V praktické části je důležitým vlastním přínosem porovnání studovaných rezervovacích metod na základě simulační studie a ilustrační příklad s aplikací na reálná data z českého pojistného trhu. Všechny simulace a výpočty diplomant samostatně provedl v programu R. Jeho vlastní zdrojové kódy jsou k dispozici jako příloha práce.

Matematická úroveň. Práce obsahuje rigorózně a korektně zformulovaný matematický text. Matematická úroveň je velmi dobrá, snad jen některé úvahy kolem použité aproximace v kapitole 2 by se daly provést o něco precizněji.

Práce se zdroji. Použité zdroje jsou citovány správně. Práce neobsahuje opsané pasáže, autor se snažil psát vlastními slovy.

Formální úprava. Po formální stránce je práce na výborné úrovni.

ZÁVĚR

Tomáš pracoval na přiděleném tématu samostatně a aktivně. Prokázal schopnost nastudovat potřebnou odbornou literaturu s teoretickými podklady. Vše přehledně zpracoval v ucelený text s jednotným značením. Rovněž zvládl získané poznatky prakticky aplikovat. Celkově považuji předloženou práci za velice zdařilou a doporučuji ji uznat jako diplomovou práci na MFF UK.

V Praze, 23. května 2024

doc. RNDr. Zbyněk Pawlas, Ph.D.
KPMS MFF UK